

stämme med Lings anda. Ehuru jag om en del mindre viktiga rörelser kan vara av annan åsikt än fröken Falk, anser jag, att hennes arbete är det värdefullaste, som under de senaste årtiondena utförts till främjande av den Lingska barn gymnastiken.

Ruth Liljeblad.

Blombergs ritkurs. *Lärarinns och lärarens hjälpreda vid undervisningen i hembygds-kunskap och teckning.* Del 2, tredje-sjätte skolåren. A.-B. Hasse W. Tullbergs förlag. Pris inb. i starkt klot-band 5: 50.

Det nu föreliggande andra bandet av det Blombergska arbetet med ovanstående titel omfattar dels »Hjälpreda vid undervisningen i hembygds-kunskap och teckning», nämligen den del därav, som avser tredje skolårets kurs, dels den egentliga ritkursen, avsedd för de följande skolåren till och med det sjätte.

Beträffande den förstnämnda avdelningen ansluter den sig till det första bandets innehåll såsom fortsättning och avslutning av hembygdsundervisningen i mera begränsad mening, alltså till den hembygdsundervisning, som kommer att utgöra de tre första skolårens centrala ämne. Vad vi i vår anmälan av arbetets första band yttrade i nr 51 av Svensk Läraretidning för 1915 — till vilket yttrande vi hänvisa — äger sin fulla giltighet även i avseende på nu ifrågakommande avdelning av Hjälpredans fortsättning. Den förträffliga planläggningen, som med sträng följdriktighet steg för steg genomförts genom hela läro-gången, är ägnad att alldeles skingra den dimmighet och oklarhet, som helt naturligt varit rådande i föreställningarna hos dem, som icke varit i tillfälle att sätta sig in i och göra sig förtrogna med hembygdsundervisningen så väl i avseende på dess egentliga ändamål som i fråga om de lämpliga medlen och ut-vägarna att söka uppnå detsamma. Ämnet är i sig självt oändligt rikt både till innehåll och omfång. Därmed samman-hänger ock svårigheten att åstadkomma en lämplig begränsning och ett ändamålsenligt ordnande av de olika innehållsmomenten. Detta svåra och makt-påliggande problem har förf. löst på ett synnerligen förtjänstfullt sätt, dels genom en å ena sidan klart och konsekvent genomförd särläggning av de olika innehållsmomenten, dels å andra sidan genom att vid undervisningen kombinera dem med varandra och låta dem sam-verka till ernående av det stora huvud-syftet: barnets allsidiga, harmoniska ut-veckling och uppfostran jämnsides med kunskapsförmågans riktande med nyttiga och nödvändiga insikter. Därtill kommer, att det sätt varpå undervisningen med alla sina särskilda moment av iakt-tagelser, samtal, räkneövningar, teckning, uppsatsövningar, sång och lek samlar sig omkring och ansluter sig till varje lektions huvudämne, till sist ger en to-

talbild, något helt för sig, utan att mång-falden av sålunda behandlade ämnen bilda någon mosaikartad komposition. Ty det är i grunden samma rika källa — hembygden med dess naturföremål och företeelser, historia, arbetsliv m. m. — till vilken lärjungen föres i enlighet med en i förväg klart utstakad plan. Endast därigenom blir det möjligt att i den rika mångfalden icke tappa bort sig vid undervisningen, och endast därigenom möjliggöres, att det hela växer tillsammans till en organisk enhet.

Det Blombergska arbetet är i sitt slag enastående och torde vara det hittills enda, som tagit itu med den uppgiften att giva en vederhäftig och i detalj gående vägledning för den egentliga hembygdsundervisningens bedrivande. Till varje lärarinna och lärare, som har att befatta sig med detta ämne, kan arbetet därför anbefallas som en värdefull hjälp. De många speciella råden angående materiellen och dess användning ävensom de många metodiska vinkarna vittna om en skolad pedagogisk blick och en rik lärareerfarenhet.

Den Blombergska ritkursen i egentlig mening, avsedd för klasserna 4—6, synes även vara ett mycket beaktansvärt arbete. Det står fullt i jämnhöjd med en nyare tids principer i avseende på så väl ämnesvalet för teckningen som även dess metodik. I fråga om de s. k. typmönstren, samtliga utförda i färger och i tämligen stor skala, har folkundervisningskommitténs förslag till föremål följts. Men dessutom förekomma parallellt med dessa ett stort antal andra avbildade föremål, illustrerande pensel-teckning, mönsterteckning m. m. Tillika lämnas talrika exempel på föremål lämpliga för friarmsteckning, minnesteckning, fantasiteckning o. s. v. samt minutiösa anvisningar för allt, som rör själva utförandet av de olika slagen av ritningar. Arbetet bör sålunda bli till god hjälp och ledning åt en var, som känner sig behöva sådan.

Geometri för folkskolan enligt folkundervisningskommitténs grundsatsen av Conrad Schwalbe, folkskollärare. Fyra häften. C. E. Fritzes förlag. Häft. 1 och 2 å 15 öre, h. 3 och 4 20 öre.

Lärogången i ovanstående övnings- och lärobok i geometri ansluter sig, såsom redan arbetets titelsida angiver, till de av folkundervisningskommittén framställda förslagen i ämnet. Häftet 1 omfattar sålunda förberedande geometriska övningar, därvid de geometriska grundbegreppen inhämtas, och vilka i övrigt bestå i uppritning, mätning och beräkning av räta linjer, rektanglar och kvadrater ävensom rymdmätning av pelare och tuber; häftet 2 uppritning, beskrivning, mätning och beräkning av linjer, vinklar, parallelogrammer och trianglar, ävensom rymdmätning av fyr-sidiga och tresidiga pelare; häftet 3

uppritning, beskrivning, mätning och beräkning av oregelbundna firsidingar och mångsidingar, regelbundna mångsidingar, prismor, pyramider, cirklar, ellipser, cylindrar och koner. Häftet 4 omfattar tillämpningsexempel och en något utvidgad lärokurs. Det i arbetet tillämpade förfaringssättet utmärker sig för reda och åskådlighet, den språkliga framställningen för enkelhet, klarhet och bestämdhet. Allt dogmatiserande har sorgfälligt undvikits; lärjungen ledes att på varje punkt själv iakttaga, jämföra, bedöma och göra slutledningar, vilket med nödvändighet medför, att hans självverksamhet tages i anspråk och utvecklas. Sålunda ledes han t. ex. genom lätt utförda mätningar och jämförelser att själv finna förhållandet mellan en cirkels omkrets och dess genomskärning, liksom han ock på åskådningens väg ledes till insikt om att en cirkels yta är lika med $3,14$ av kvadraten på radien. Denna sanning blir sålunda icke en blott minneskunskap. I det hela har åskådlighetsgrundsatsen på ett förtjänstfullt sätt tillämpats på praktiska uppgifter och nära till hands liggande förhållanden. De meddelade hem-uppgifterna äro väl valda, intresseväckande och utvecklande.

Alla de geometriska räkneexemplen i andra och tredje årsklassernas kurser avse räkning med hela tal. I fjärde klassens kurs förekomma även uppgifter, för vilkas lösning erfordras någon färdighet att räkna med decimalbråk. En nyhet för detta arbete är, att de flesta konstruktionsövningarna i andra och tredje årsklasserna utföras i själva läroboken. Särskild omsorg har ägnats åt att lära barnen uppgöra och använda skala i förhållandena 1:1, 1:10, 1:100 och 1:1000. Med ledning av i boken förekommande ytnät få barnen även lära sig att av papp förfärdiga geometriska kroppar. Arbetet är en praktisk och modärn övnings- och lärobok i geometri för folkskolan och väl förtjänt av att komma till användning i våra skolor.

Nytt i bokhandeln.

P. A. Norstedt & söners förlag:

Stora undervisningsläran av Johan Amos Comenius. Andra översättningen till svenska ombesörjd och genomsedd av B. Rud. Hall. 3 kr. 75 öre.

Grundlinjer till kristendomsundervisning i anslutning till Luthers lilla katekes av Oscar Bensow. 1 kr.

Ungdomsånger för skolor, hem och föreningar, utgivna av Vilh. Seffe. 75 öre.

Textbok till första delen av lärokurs i skolsång av Olof Holmberg. 15 öre. D:o till andra delen. 35 öre.

Svenska rättstavningsövningar. Repetitions-kurs för för skolans mellanstadium av S. A. Stalin. 1 kr. 40 öre.

Böckerna i gamla testamentet av Jan H. Ahlstedt. 1 kr. 75 öre.

Matematikundervisningen i folkskolan av G. Setterberg. 1 kr. 30 öre.